

अन्नपूर्ण गाउँपालिका

स्थानिय राजपत्र

वर्ष: १ खण्ड: १३ २०७७।०६।०७ गते

भाग २

अन्नपूर्ण गाउँपालिकाको पशुसेवा कार्यक्रम सञ्चालन कार्यविधि, २०७६”

प्रस्तावना : देशको कुल ग्राहस्थ उत्पादनमा एक तिहाई भन्दा बढि कृषि तथा पशुपालन क्षेत्रबाट प्राप्त हुने र दुईतिहाई भन्दा बढि जनसंख्याको रोजगारी तथा आयआर्जनका लागि यस क्षेत्रमा निर्भर रहने हुदै नेपालको अर्थतन्त्रमा कृषि तथा पशुपालन क्षेत्रको महत्वपूर्ण भूमिका रहेको छ । नेपालमा प्रत्येक वर्ष दशौं लाख उत्पादनशिल युवाहरू बैदेशिक रोजगारिमा जाने अवस्था विद्यमान छ । परम्परा देखि अपनाइ रहेको पशुपालन पेशामा बढोत्तरी गर्दै समय सापेक्ष पेशालाई मर्यादित र आयमुलक बनाउन जरुरी छ । अन्नपूर्ण गाउँपालिका भौगोलिक, सामाजिक र सांस्कृतिक रूपमा पनि पशुपालन पेशाका लागि उपयुक्त क्षेत्रकारुपमा रहेको छ । यहाँका बिदेशिने हजारौ युवालाई पशुपालन पेशामा समाहित गर्न सकेमा पशुजन्य पदार्थको उत्पादन र उत्पादकत्वमा वृद्धि ल्याउन सकिने तथा बेरोजगारी समस्यालाई पनि समाधान गर्न सकिने प्रशस्त सम्भावना रहेको छ । यसै सन्दर्भमा अन्नपूर्ण गाउँपालिकाबाट पशुसेवा कार्यक्रम प्रभावकारी रूपमा कार्यान्वयन गर्नको लागि पशुसेवा कार्यक्रम सञ्चालन कार्यविधि, २०७६ तयार गरी स्वीकृत गरिएको छ ।

परिच्छेद-१

प्रारम्भिक

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ: (१) यो कार्यविधिको नाम “अन्नपूर्ण गाउँपालिकाको पशुसेवा कार्यक्रम सञ्चालन कार्यविधि, २०७६” रहेको छ ।
(२) यो कार्यविधि तुरन्त लागु हुनेछ ।
२. कार्गक्रमको जटेष्ठा तथा नितिवर्ण : यस कार्गतिविकास जटेष्ठा तथा नितिवर्ण निम्न रूपोंमध्ये रहने छन् ।

- (१) निर्वाहमुखी पशुपालन पेशालाई व्यवसायिक पशुपालनमा रूपान्तरण गर्न समय सापेक्ष प्रबिधिहरूको उपयोगमा कृषकहरूलाई प्रोत्साहन गरिने छ ।
- (२) युवाहरूको बढो विदेश पलायन हुने क्रमलाई रोक्न तथा विदेशमा बसी सम्बन्धित क्षेत्रमा सीप प्राप्त गरेका र स्वदेशमै पशुपालन गरी देशलाई दूध, अण्डा र मासु जस्ता पशुजन्य उत्पादनमा आत्मनिर्भर गराउन योगदान पुऱ्याउने युवा कृषकहरूलाई लक्षित गरी पशुपालनलाई आवश्यक सहयोग प्रदान गरिने छ ।
- (३) विभिन्न संक्रामक पशुरोगबाट बचाउन गाउँपालिका क्षेत्रका व्यवसायिक फार्महरु तथा उच्च जोखिम क्षेत्रहरूमा खोरेत, भ्यागुते लगायतका रोगहरु विरुद्ध खोप कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
- (४) स्वस्थकर पशुजन्य खाद्य पदार्थ उपभोक्तालाई उपलब्ध गराउन गाउँपालिका क्षेत्रमा संचालित डेरी पसल तथा मासु पसल अनुगमनको व्यवस्था गरिने छ । पशुस्वास्थकर्मी व्यवसायिक फर्म, समूह, सहकारी, पशु औषधि पसलको दर्ता नविकरण तथा अनुगमनको व्यवस्था गरिने छ ।
- (५) पशु नश्ल सुधारको लागि कृत्रिम गर्भाधान कार्यक्रमलाई व्यापक बनाईने छ ।
- (६) महामारी रोग नियन्त्रणका लागि सचेतना कार्यक्रम तथा व्यवसासिक कृषकहरूसँग अन्तर्किर्या गरिने छ । साथै उत्कृष्ट पशुपालक कृषकलाई पुरस्कारको व्यवस्था समेत गरिने छ ।
- (७) व्यवसायिक पशुपालनका लागि अति आवश्यक उन्नत घाँसखेति तर्फ कृषकहरूलाई आर्कषित गर्न तथा उन्नत घाँसको क्षेत्र विस्तारका लागि कृषकहरूलाई घाँसको बिउ/बेर्ना उपलब्ध गराइने छ ।
- (८) आकस्मिक जोखिमबाट पशुधनलाई सुरक्षित गर्न पशुविमा तर्फ कृषकहरूलाई प्रोत्साहन गरिने छ ।
- (९) उपरोक्त सबै कार्यक्रमहरु सम्बन्धित गाउँपालिकाको पशुसेवा शाखा मार्फत गरिने छ ।
- (१०) पशुपालन गरी कृषकहरूबाट उत्पादीत पशुजन्य उत्पादनको व्यवसायिक विक्री वितरण प्रक्रियाको प्रवर्द्धन र कृषकहरूलाई यस पेशामा आकर्षण गर्न विक्री गरिएको परिमाणको आधारमा कृषक अनुदान सहयोग कार्यक्रम सञ्चालन गरिने छ ।
- (११) स्वस्थ्यकर मासु विक्री वितरणको लागि फेस हाउसको लागि अनुदान सहयोग कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।

३. पशुसेवा कार्यक्रम सञ्चालन तथा कार्यान्वयन प्रक्रिया : अन्नपूर्ण गाउँपालिकाको गाउँसभाबाट पारित पशुपन्थी सेवाका तपशिल बमोजिमका पुँजीगत र चालु कार्यक्रमहरु तपशिल बमोजिमको प्रक्रियाबाट सञ्चालन गरिने छ :

- (१) पुँजीगत खर्च अन्तर्गतको मेशिनरी औजार तथा उपकरण खरिद : अनुत्पादक स्थानीय पशुको संख्यामा कमि ल्याउन तथा प्रजनन कार्यमा उन्नत नश्लमात्र प्रयोग गर्नका लागि भाले पशुहरूलाई बधिया बनाउने उद्देश्यले कृषकलाई फिल्ड स्तरमा सेवा पुऱ्याउनका लागि भेटेरीनरी औजार तथा उपकरणहरु जस्तै: वर्डिजो क्यास्ट्रेटर, कुल बक्स, लगायत सर्जिकल सामानहरु आवश्यकता पर्ने भएकोले सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ तथा सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ तथा गाउँपालिकाको सार्वजनिक खरिद कार्यविधि अन्तर्गत बजेटको परिधि भित्र रहि खरिद गरिने छ ।

(२) व्यवसायिक फार्म प्रवर्द्धन कार्यक्रम : व्यवसायिक फार्महरुको क्षमता विस्तार गरी दूध तथा मासुजन्य वस्तुमा आत्मनिर्भरता हासिल गर्न तथा निर्यात प्रवर्द्धन समेतका लागि उनीहरु लाई आधुनिक र सहज ढंगले आहार खुवाउन तथा समयको किफायतका लागि बिद्युतिय च्यापकटर लगायतकासाभेदारीमा (कृषकले ५०% व्यहोर्ने गरि) कृषकहरुलाई प्रस्ताव आबद्धन गरिने तथा फिल्ड भेरिफिकेशन गरेर वास्ताविक कृषकको आवश्यकतालाई मध्यनजर गरेर ५० प्रतिशत रकम कृषकले लगानी गर्ने गरी औजार उपकरण खरिद गरिने छ । यस कार्यमा कृषकहरु अग्रसर भएमा खरिद प्रक्रियामा अनुदान उपलब्ध गराइने छ ।

(३) पशु स्वास्थ्य प्रवर्द्धन कार्यक्रम/पशुस्वास्थ्य उपचार कार्यक्रम : यस शिर्षक अनुसार तपशिलका कार्यक्रम सञ्चालन गरिने छ ।

(क) नियमित उपचार सेवा: अन्नपूर्ण गाउँपालिकाको क्षेत्रभित्र पशुपंछी पालन गर्ने सम्पूर्ण कृषक/सेवाग्राहीहरुको लागि आफ्ना पशुवस्तुमा लाग्ने रोगहरुको नियमित उपचारका लागि यस शिर्षकमा विनियोजित रकम खर्च गरिने छ । यसको खर्च सार्वजनिक खरिद ऐन नियम अनुसार हुनेछ ।

(ख) आकस्मिक उपचार तथा महामारी रोग नियन्त्रण (खोप सेवा) : बेलाबेलामा गाउँपालिका क्षेत्रमा फैलिने संक्रामक रोगहरु जस्तै : भ्यागुते, खोरेत, रेविज लगाएतका रोगहरुबाट हुने क्षतिलाई कम गर्न रोग प्रतिरोधात्मक कार्यहरु (भ्याक्सिनेसन) तथा आकस्मिक उपचारका लागि यस शिर्षकको रकम खर्च गरिने छ । यसको खर्च सार्वजनिक खरिद ऐन नियम अनुसार हुनेछ ।

सि.नं.	क्रियाकलाप	कार्यान्वयन क्षेत्र	ईकाई	परिमाण	जम्मा रकम

४. सचेतना अभिवृत्ति कार्यक्रम : (१) व्यवसायिक किसानहरुको लागि कार्ड वितरण कार्यक्रम : अन्नपूर्ण गाउँपालिका अन्तर्गत रहेका पशुपालक/पंक्षीपालक कृषक मध्येवाट आधुनिक र दीगो प्रविधि अपनाई पशुपालन गर्ने, वातावरणीय प्रभावलाई ख्याल गरी पशुपालन गर्ने, स्वरोजगार सिर्जना गर्ने तथा अन्यलाई रोजगारी समेत उपलब्ध गराउने, अन्य कृषकहरुको लागि अनुकरणीय व्यवसायिक पशुपालक कृषकहरुको फिल्ड अनुगमन गरी तथ्याङ्क संकलन पश्चात, व्यवसायिक किसान छनोट गरी परिचय पत्र/कार्ड वितरण गर्ने र त्यस्ता कृषकहरुलाई थप प्रोत्साहानका लागि प्राथमिकता दिइनेछ ।

(२) यूवा स्वरोजगार कृषक तालिम : अन्नपूर्ण गाउँपालिका क्षेत्रभित्र रहेका व्यवसायिक र व्यवसाय उन्मुख कृषकहरु जो आधुनिक प्रविधि, ज्ञान र सीप हाँसिल गर्न चाहन्छन् उनीहरुको लागि सीपमुलक व्यवसायिक तालिमको आयोजना गरिनेछ । तालिममा प्रत्येक बडाबाट पशुपालन व्यवसाय तर्फ उन्मुख उपयुक्त संख्यामा कृषक छनोट गरिनेछ । तालिम समय अवधि आवश्यकता अनुसार हुनेछ । जसको लागि खर्चको व्यवस्था सार्वजनिक खरिद ऐन नियम तथा गाउँपालिकाको तालिम, गोष्ठी, कार्यशाला तथा अध्ययन, भ्रमण खर्च सम्बन्धि निर्देशिकामा रहेको प्रावधान बमोजिम गरिनेछ ।

५. अनुगमन, मूल्यांकन र रिपोर्टिङ : अन्नपूर्ण गाउँपालिका पशुसेवा शाखा अन्तर्गत सञ्चालन हुने विभिन्न कार्यक्रमहरुको आन्तरिक र बाह्य अनुगमन कर्ताहरुद्वारा अनुगमन, मूल्याङ्कन गरी सम्बन्धित निकायहरुमा रिपोर्टिङ गरिनेछ ।

६. पशु स्वास्थ्य नियमन कार्यक्रम : (१) डिजिज सर्भिलेन्स तथा रिपोर्टिङ, इपिडिमियोलोजिकल रिपोर्टिङ, आउटब्रेक इन्भेस्टिगेशन : यस गाउँपालिका क्षेत्रभित्र पशुजन्य पदार्थका उत्पादक तथा विक्रेताद्वारा उत्पादित तथा विक्रि वितरण गरिने खाद्य वस्तुहरु स्वस्थकर तथा उपभोक्ताको स्वास्थ्यमा प्रतिकूल असर नपर्ने किसिमले उत्पादन कार्यलाई प्राथमिकता दिइनेछ ।

यहाँका पशु तथा पंक्षीहरुलाई गुणस्तरीय औषधोपचार होस् भन्ने हेतुका साथ बेलाबेलामा पशुस्वास्थ्य नियमन, निरीक्षण तथा अनुगमन गरिनेछ ।

गाउँपालिका पशुसेवामा क्रियाशिल पशु चिकित्सक/पशुसेवा प्राविधिकहरुद्वारा निरीक्षण तथा अनुगमन गरिनेछ,

७. यूवा/व्यवसायिक कृषक स्वरोजगार कार्यक्रम : वर्तमान अवस्थामा पशुपालन पेशालाई कठिन तथा अपमानित पेशाको रूपमा बुझ्ने तथा यस व्यवसायबाट पलायन हुने र वैदेशिक रोजगारीमा जाने क्रम बढ्दो रहेको छ । पशुपालनमा आवश्यक पशुआहारको अभाव, उन्नत र उत्पादनशिल पशुको अभाव, बजार मूल्य श्रृखलामा आएको उतार चढाव आदिका कारणले गर्दा पशुपालन व्यवसाय नै धरापमा पर्ने अवस्थामा पुगेको छ । जसले गर्दा देशले बर्षेनी अरबौको पशुजन्य पदार्थ आयात गर्नुपर्ने अवस्था छ । उक्त कुरालाई मध्य नजर गरी पशुपालनमा आबद्ध कृषकहरुलाई थोरै मात्रामा भएपनि राहात दिने र यो पेशालाई दिगो र आयमुखी गराउने उद्देश्यले यूवा/व्यवसायिक कृषक स्वरोजगार कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।

कार्यक्रममा सहभागि हुन चाहने कृषकको मापदण्ड तपशिल बमोजिमको हुनेछ :

(१) हाल गाईमा न्यूनतम ५ माऊ, भैसिमा ५ माऊ, बाखामा ३० माऊ, बंगुर ५ माऊ, कुखुरा वार्षिक १००० माऊ, माछा १ रोपनी (पोखरी) र उल्लेखित पशु पंक्षी पालिरहेका कृषक ।

(२) कार्यक्रममा सहभागि भई व्यवसायलाई दिगो रूपमा निरन्तरता दिन चाहाने/सक्ने कृषक ।

(३) उन्नत घाँस खेति गरेको वा गर्न सकिने जग्गा भएको कृषक ।

(४) पशुपालनका आधुनिक पद्धतिहरुलाई अबलम्बन गर्न चाहाने/सक्ने कृषक ।

(५) कार्ययोजना अनुसार न्यूनतम ५०००० वा सो भन्दा बढि रकम कृषक आफैले लगानि (स्व-लगानि) गर्न सक्ने कृषक ।

प्रस्ताव आह्वान गर्दा निम्न विषयहरुलाई मध्यनजर गरेर सूचना प्रकाशन गरिनेछ:

(१) फार्मको हाल को अवस्था :- पशुसंख्या, गोठको बनावट, गोठको क्षेत्रफल, उत्पादन, जैविक सुरक्षाको अवस्था ।

(२) ५० प्रतिशत अनुदान प्राप्त पश्चात गरिने कार्यको संक्षिप्त कार्ययोजना ।

प्रस्तावनाका साथ संलग्न गर्नुपर्ने अन्य कागजातहरु :

(क) निवेदन सहित प्रस्ताव

(ख) नेपाली नागरिकताको प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि,

- (ग) व्यवसाय सञ्चालन गर्ने स्थानको जग्गाको जग्गाधनि प्रमाण पत्रको प्रतिलिपि (भाडाको जग्गा भए कम्तिमा ५ वर्षको सम्झौता पत्र),
- (घ) शैक्षिक योग्यता र तालिमको प्रमाण पत्रको प्रतिलिपि (भएमा मात्र),
- (ङ) आन्तरिक राजस्व कार्यालयमा दर्ता भएको पान नं., घरेलु कार्यालय तथा अन्य कुनै कार्यालयमा दर्ता भएको भए सो को प्रमाण पत्रको प्रतिलिपि,
- (च) कार्यक्रम सञ्चालन तथा सम्पन्न गर्ने प्रतिवद्धता पत्र,
- (छ) कुनै संघ संस्था, समूह समितीमा रहेको भए सो को सिफारिस,
- (ज) बैदेशिक रोजगारीबाट फर्केको भए पासपोर्टको प्रतिलिपि तथा अनुभवको प्रमाण पत्रको प्रतिलिपि ।
- (झ) स सना आयोजनाहरुको प्रस्तावना बढि भन्नफटिलो नबनाई सहज र सरल रूपमा बनाइनेछ,

उल्लेखित विवरण उल्लेख गरी प्रस्ताव आहन गरिसकेपछि फार्महरुले पचास (५०%) प्रतिशत साझेदारीमा व्यवसायलाई प्रवर्द्धनका लागि प्रस्ताव (कार्ययोजना) पेश गर्नेछन् । तत्पश्चात गाउँपालिकाबाट फिल्ड भेरिफिकेसन गरी तथ्य/तथ्याङ्गहरु संकलन गरिने छ र गाउँपालिका स्तरीय पशुविकास कार्यदलको बैठक बसी तयार गरिएको चेक लिस्ट तथा मूल्याङ्गनका आधारमा छनौट गरी गाई, चौरीगाई र भैंसीपालनका लागी खोर व्यवस्थापन गर्नका लागी अधिकतम रु.१,५०,०००/- एक लाख पचाँस हजार तथा बाखाको खोर व्यवस्थापनका लागी रु. १,००,०००/- एक लाख अनुदान प्रदान गरिनेछ ।

- (ज) माछा पालनको लागी भुरा खरिद तथा ढुवानीका लागी रु ३०,०००/- तिस हजार अनुदान प्रदान गरिने छ ।
- (ट) माछा पोखरी निर्माणका लागी एक पोखरी बरावर रु १५,०००/- पन्थ हजार रुपैयाँ सम्म अनुदान दिन सकिनेछ ।
- (ठ) व्यवसायिक कुखुरापालनका लागी खोर व्यवस्थापन गर्न रु.१,००,०००/- एक लाख रुपैयाँ सम्म अनुदान दिन सकिने छ ।

८. मासु पसल सुधार कार्यक्रम (अनुदान मागको आधारमा) : वर्तमान अवस्थामा बहुदो अव्यवस्थित बजारिकरण तथा गुणस्तरहीन वस्तुहरुको बिक्री वितरण भईरहेकोमा अवस्थामा मानव शरीरका लागि अति आवश्यक पर्ने पशुपंछी जन्य पौष्टिक तत्व (मासु) बिक्रि वितरण तथा वध गर्ने स्थान स्वच्छ, सफा, सुरक्षित र पशु वधशाला तथा मासु जाँच ऐन २०५५ को मापदण्ड बमोजिम सञ्चालित मासु पसललाई थप सुधार गर्नका लागि यस अन्नपूर्ण गाउँपालिकाको कार्यालय, पशुसेवा शाखा तर्फको उक्त कार्यक्रम सञ्चालनका लागि विनियोजित रकमबाट खर्च गरिनेछ ।

प्रस्तावकर्ताको निम्न विषयहरुलाई मध्यनजर गरेर सूचना प्रकाशन गरिनेछ :

- (१) फेस हाउसको हालको अवस्था ।
- (२) ५० प्रतिशत अनुदान प्राप्त पश्चात गरिने कार्यको संक्षिप्त कार्ययोजना ।

प्रस्तावनाका साथ संलग्न गर्नुपर्ने अन्य कागजातहरु :

- (१) निवेदन सहित प्रस्ताव पेश
- (२) नेपाली नागरिकताको प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि,
- (३) व्यवसाय सञ्चालन गर्ने स्थानको जग्गाको जग्गाधनि प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि (भाडाको जग्गा भए कम्तिमा ५ वर्षको सम्भौता पत्र)
- (४) शैक्षिक योग्यता र तालिम को प्रमाणपत्र को प्रतिलिपि (भएमा मात्र)
- (५) आन्तरिक राजस्व कार्यालयको पाना नं., घरेलु कार्यालय तथा अन्य कुनै कार्यालयमा दर्ता भएको भए सो को प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि
- (६) कार्यक्रम सञ्चालन तथा सम्पन्न गर्ने प्रतिबद्धता पत्र
- (७) कुनै संघ संस्था, समूह समितीमा रहेको भए सो को सिफारिस
- (८) वैदेशिक रोजगारीबाट फर्केको भए पासपोर्टको प्रतिलिपि तथा अनुभवको प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि,

उल्लेखित विवरण उल्लेख गरी प्रस्ताव आव्वन गरिसकेपछि फेसहाउसहरूले पचास (५०%) प्रतिशत साझेदारीमा व्यवसायलाई प्रवर्द्धनका लागि प्रस्ताव (कार्ययोजना) पेश गर्नेछन् । तत्पश्चात गाउँपालिकाबाट फिल्ड भेरिफिकेसन गरी तथ्य/तथ्याङ्गहरु संकलन गरिने छ र गाउँपालिका स्तरीय पशुविकास कार्यदलको बैठक बसी तयार गरिएको चेक लिस्टका तथा मूल्याङ्गनका आधारमा छनौट गरी रु. २५,०००/- पच्चिस हजार अनुदान प्रदान गरिनेछ ।

९. पशुआहारा तथा सेवा कार्यक्रम : (१) घाँसको बिउ, बेर्ना र सेदस खरिद तथा बितरण : व्यवसायिक तरिकाले उन्नत र उत्पादनशिल पशुपालनका लागि उन्नत घाँस खेति अनिवार्य छ । उत्पादित बस्तुलाई प्रतिस्पर्धि बनाउनका लागि उत्पादन लागत घटाउनु जरुरी छ । तसर्थ कृषकहरूमा घाँस खेति सम्बन्धी सचेतना अभिवृद्धि होस, घाँस खेतिमा आधारित पशुपालनमा कृषकहरूको आर्कषण बढास उत्पादन बजारमा प्रतिस्पर्धि बनोस र बिउ तथा बेर्ना बितरणबाट व्यवसायिक कृषकहरूलाई केही मात्रमा भएपनि राहात पुगोस भन्ने उद्देश्यले यो कार्यक्रम सञ्चालन गरिएको छ । जस अनुसार कृषकहरूसँग घाँस खेतिका लागि माग संकलन गरिने छ । सोहिं मागका आधारमा बजेटको परिधि भित्र रहेर खरिद गरिएको घाँस आवश्यकता हेरी समानुपातिक ढङ्गले बितरण गरिनेछ । घाँसको खरिद प्रक्रिया सार्वजनिक खरिद ऐन नियमानुसार हुनेछ ।

सि.नं.	घाँसको नाम	इकाई	
१	नेपियर		
२	पारा		
३	टियोसेन्टी		
४	इपिलइपिल		
५	सेटेरिया		
६	अम्रिसो		
७	किम्बु		
८	जैघाँस		
९	भेज		
१०	आदि		

१०. कृत्रिम गर्भाधानका सामाग्री खरिद : पशुको जातिय सुधार ल्याउने प्रमुख तथा सजिलो उपाय कृत्रिम गर्भाधान नै हो । पशुको जातमा सुधार नल्याइ उत्पादन र उत्पादकत्व बढाउन नसकीने हुँदा उत्पादनशिल पशुलाई कृत्रिम गर्भाधान गराउन कृषकहरूलाई प्रेरित गर्ने उद्देश्यले यो कार्यक्रम ल्याइने छ । कार्यक्रमका लागि लिक्युड नाईट्रोजन खरिद, लिक्युड नाईट्रोजन भन्डारण गर्न लिक्युड नाईट्रोजन कन्टेनर, सिमेन भन्डारणका लागि मदर कन्टेनर तथा ए.आई. गर्न ए.आई. कन्टेनर, साबुन, ए.आई. सिथ, ए.आई. गर्न, तथा ए.आई. रेफ्री, ए आई ग्लोभ्स, लुब्रिकेन्ट्स तथा थोइड गर्न थर्मोस लगायतका सामाग्रीहरू नियमानुसार खरिद गरिनेछ ।

११. नश्ल सुधारका लागि प्राकृतिक गर्भाधान कार्यक्रम (गाई, भैसी, बाखा, बंगुर) : पशुको जातिय सुधार ल्याउनका लागि क्रस ब्रिडिङ्को महत्वपूर्ण भूमिका हुन्छ, हाम्रो जस्तो भौगोलिक विकटता भएको क्षेत्र र कृषकहरूमा नयाँ प्रविधि सम्बन्धी उचित ज्ञानको कमी तथा न्यून प्राविधिक जनशक्ति भएको अवस्थामा क्रस प्रजननको एकदमै महत्व छ । बाखापालन लगायत अन्य व्यवसायको प्रचुर सम्भावना बोकेको यस मध्यपहाडी क्षेत्रका लागि उन्नत जातका बोका वितरण कार्यक्रम सञ्चालन गरी स्थानीय जातका बाखाको जातिय सुधार भई कृषकहरूको आम्दानी बढ्दि गर्ने उद्देश्यले प्राकृतिक गर्भाधानका लागि विनियोजित रकमबाट बाखा पालन कृषक समूहलाई ५०% अनुदानमा उन्नत तथा स्थानीय जातका बोका वितरण गरिने छ । समूह छनोट गर्दा कृषक समूहका सदस्यहरूको सक्रियता, बाखा संख्या, माग, समूह दर्ता, नविकरण जस्ता विषयवस्तुलाई प्राथमिकता दिईनेछ । बोका खरिद गर्दा दर्तावाला, जातिय रेकर्ड राखिएको, पशु चिकित्सकको निरीक्षणमा रहेको विश्वासिलो फार्मबाट प्रचलित आर्थिक ऐन नियमानुसार खरिद गरी वितरण गरिनेछ ।

१२. कृषक पाठशाला सञ्चालन : कृषक पाठशाला एउटा यस्तो थलो हो, जहाँ २० देखि २५ जना कृषकहरूले सामूहिक रूपमा खोजपूर्ण सिकाईका तरिकाहरू अपनाई पर्यावरणीय विश्लेषणमा आधारित भई स्वस्थ, सफा, स्वच्छ वाली वा पशुपंछी उत्पादनका बारेमा सिक्ने र सिकाउने कार्य गर्दछन् । यो भित्ता बिनाको पाठशाला हो । यस पाठशालामा कक्षा कोठामा पठनपाठन गर्नुको सङ्ग्रह कृषकको खेतबारी वा पशुपालन गर्ने थलो (गोठ, खोर वा चरन) लाई अध्ययन थलोको रूपमा प्रयोग गरिन्छ । कृषक पाठशालामा एक दुई जना सहजकर्ताले सिकाई प्रक्रियाको सहजिकरण गर्दछन् । यहाँ कृषकहरूलाई वाली वा पशु विषेशको परिवेश अवलोकन, विश्लेषण तथा समूह छलफलको आधारमा ठोस निर्णय लिई तत्काल देखिएका समस्या समाधान गर्न सक्ने गरी दक्षता अभिवृद्धि हुने वातावरण सिर्जना गरिन्छ । कृषक पाठशाला सहभागिहरूको व्यक्तित्व विकास, नेतृत्व विकास र शसक्तिकरणको एउटा प्रभावकारी माध्यम हो । सो पाठशाला कार्यक्रम सञ्चालन अवधि १६ हप्ता हुनेछ । आवश्यकता अनुसार कार्यस्थल निर्धारण गरिनेछ भने सार्वजनिक खरिद ऐन तथा यस गाउँपालिकाको खर्चको मापदण्डको आधारमा कार्यक्रम सञ्चालन गरिने छ ।

अनुसूचि १

पशुपालन (गाई भैसी पालन/बंगुर प्रवर्द्धन/बाखा प्रवर्द्धन/पशुपंछी) र प्रवर्द्धन सम्बन्धी व्यवसायिक कृषक/यूवा लक्षित कार्यक्रमको प्रस्ताव आह्वानको सूचनाको ढाँचा

युवा लक्षित/व्यवसायिक कृषक लक्षित कार्यक्रम सञ्चालनको लागि प्रस्ताव आह्वान सम्बन्धी सूचना

प्रथम पटक प्रकाशित मिति .....

यस कार्यालयको आ.व. २०..../..... को वार्षिक स्वीकृत कार्यक्रम अनुसार यूवा/व्यवसायिक कृषकहरूलाई पशुपालन (व्यवसायिक गाई भैसी/बंगुर प्रवर्द्धन/बाखा प्रवर्द्धन/पशुपंछी प्रवर्द्धन) सम्बन्धी कार्यक्रमको माध्यमबाट स्वरोजगार प्रवर्द्धन गर्ने कार्यक्रम रहेको हुदै इच्छुक व्यवसायिक कृषकहरूबाट दरखास्त आह्वानको लागि यो सूचना प्रकाशित गरिएको छ । यो सूचना प्रथम पटक प्रकाशन भएको मितिले ३५ दिन भित्र तोकिएको ढाँचा अनुसारको आवेदन फाराममा दरखास्त दिनुपर्नेछ । पूनश्चः आवेदन साथ तपशिल अनुसारका कागजातहरु संलग्न राख्न समेत यसै सूचना द्वारा सूचित गरिन्छ । प्रस्तावक यूवा/व्यवसायिक कृषक, साझेदारी फार्महरूले सरकारी निकायबाट विगत २ आर्थिक वर्ष सम्ममा नगद वा वस्तुगत अनुदान सहयोग लिई सकेका भए उल्लेखित पक्षहरु छनौट प्रक्रियामा समावेश हुने छैनन् ।

तपशिल:

१. अनुसूची-२ अनुसारको आवेदन फाराम,
२. अनुसूची-३ अनुसारको संक्षिप्त कार्य योजना,
३. नेपाली नागरिकताको प्रमाणित प्रतिलिपि,
४. अन्य प्रमाणित प्रमाण पत्रहरु (तालिम, शैक्षिक योग्यता, अनुभव, जग्गा भाडा सम्भौता पत्र आदि) को प्रतिलिपि,
५. वैदेशिक रोजगारीबाट फर्केको भए सोको प्रमाण पत्र,
६. कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्ने स्थलको विवरण ।

अनुसूची-२

प्रबद्धन/बाखा प्रबद्धन/पशुपंक्षि बजार प्रबद्धन) सम्बन्धी कार्यक्रममा अनुदान सहयोग प्राप्त गर्नका लागि दिईने आवेदन पत्रको ढाँचा

श्रीमान अध्यक्ष ज्यू
अन्नपूर्ण गाउँपालिका
पोखरेबगर, म्याग्दी ।

विषय : युवा/व्यवसायिक कृषक लक्षित अनुदान सहयोग कार्यक्रम उपलब्ध गराईदिने बारे ।
महोदय,

मलाई उक्त अनुदान सहयोग प्राप्त गरी ..... कार्य गर्न तिब्र ईच्छा भएकोले नियमानुसार कागजात राखी यो निवेदन गर्दछु । मैले अनुदान सहयोग प्राप्त गरेमा निर्धारित प्रक्रिया अनुसार सम्बन्धित गाउँपालिका भित्रै रही कार्य गर्ने छु । पुनश्च: तपशिल अनुसारका कागजातहरु यसै निवेदन साथ संलग्न राखेको व्यहोरा समेत अनुरोध गर्दछु ।

तपशिल :

१. अनुसूची-३ अनुसारको संक्षिप्त कार्य योजना
२. नेपाली नागरिकताको प्रमाणित प्रतिलिपि
३. फर्म/समूह/समिति/सहकारी भएकोमा सम्बन्धित निकायमा दर्ता भएको प्रमाणको प्रतिलिपि वा व्यक्तिगत कृषक भएको स्वघोषणा पत्र ।
४. अन्य प्रमाणित प्रमाण पत्रहरु (तालिम, शैक्षिक योग्यता, अनुभव, जग्गा सम्फौता पत्र) आदिका प्रतिलिपीहरु
५. वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका हकमा पार्सपोर्टको प्रतिलिपि ।
६. पर्यावरणीय असरको न्यूनिकरण गर्ने उपाय र जैविक सुरक्षा सम्बन्धि विवरण ।
७. समूह/समिति/सहकारिका सदस्यहरुको परियोजना पेश गर्न र परियोजना छनोट भएमा कार्यान्वयन गर्ने प्रतिबद्धता ।
८. कार्यक्रम कार्यान्वयन स्थलको फोटो ।

निवेदकको

नाम:

दस्तखतः:

संस्था/व्यक्ति:

ठेगाना:

फोन नं.

अनुसूची-३

पशुपालन (गाई भैंसि पालन/बंगुर प्रबद्धन/बाखा प्रबद्धन/पशुपंक्षी बजार प्रबद्धन सम्बन्धी

कार्यक्रमको अवधारणाको संक्षिप्त व्यवसायिक कार्य योजनाको नमूना

व्यवसायिक बाखा फार्म प्रबद्धन कार्यक्रम

१. व्यवसायको परिचयः

२. उद्देश्यहरुः

३. बाखा पालन व्यवसायमा अनुभवः

४. व्यवसाय सञ्चालन गरिने स्थानको संक्षिप्त विवरणः

५. व्यवसाय सञ्चालनका लागि रहेका पूर्वाधारहरुः

६.	सञ्चालन	अनुदान	निजि	जम्मा
सहकार्यमा	गरिने	सहयोग	(लगानी (रु)	लगानी (रु)
सञ्चालन	क्रियाकलाप	रु)		

गरिने

प्रस्तावित

कार्य

विवरणः

क्र.सं.

जम्मा

अनुसूची-४

पशुपालन (गाई भैंसि पालन/बंगुर प्रबर्द्धन/बाखा प्रबर्द्धन/पशुपंक्षी प्रबर्द्धन) कार्यक्रम संचालनको लागि गरिने सम्झौता-पत्र

अन्नपूर्ण गाउँपालिका, गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय, पोखरेवार, म्यागदीद्वारा स्थानीय फर्म/समूह/समिति/सहकारी व्यक्तिगत कृषक मार्फत सञ्चालन गरिने आ.व.२०..... को स्वीकृत पशुपालन (गाई भैंसि पालन/बंगुर प्रबर्द्धन/बाखा प्रबर्द्धन/पशुपंक्षी प्रबर्द्धन) कार्यक्रम सञ्चालन गर्न अन्नपूर्ण गाउँपालिका, गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय, पोखरेवार, म्यागदी (यस भन्दा पछाडि पहिलो पक्ष भनिने) र विशिष्टताको आधारमा छनोट भएका युवा/व्यवसायिक कृषक श्री/सुश्री/ श्रीमति.....तथा फर्म/समूह/समिति/सहकारी (यस भन्दा पछाडी दोश्रो पक्ष भनिने) वीच तपशिलका शर्तनामाहरु गरी गराई कार्य सम्पन्न गर्न सम्झौता/सहमति भएको छ ।

शर्तहरु :

१. पहिलो पक्षले दोश्रो पक्षलाई व्यवसाय सञ्चालनको लागि कार्ययोजना अनुसार २ किस्तामा/कार्यविधि अनुसार सामाग्री वा सोजै नगद/ड्राफ्ट/चेक अनुदान स्वरूप उपलब्ध गराउने छ ।
२. दाश्रो पक्षले पहिलो पक्षबाट आवश्यक प्राविधिक जानकारी र सहयोग प्राप्त गरी आफूले आवेदन गरे अनुसारको..... व्यवसाय सञ्चालन गर्नेछ ।
३. पहिलो पक्षले नियमित रूपमा व्यवसाय सञ्चालन गरे नगरेको अनुगमन गर्नेछ ।
४. गाई भैंसी/बंगुर/ बाखापालन/पशुपंक्षी प्रबर्द्धन गर्ने व्यवसायि कृषकहरूले आफ्नो व्यवसायको बिमा अनिवार्य गर्नु पर्नेछ ।
५. यस सम्झौतामा उल्लेखित काम गर्दा परि आउन सक्ने कुनै पनि प्राकृतिक प्रकोप तथा अन्य आकस्मीक विपतमा पहिलो पक्ष जिम्मेवार हुने छैन ।
६. यस सम्झौतामा उल्लेख भए भन्दा अन्य व्यहोराको हकमा प्रचलित नियम कानुन बमोजिम हुनेछ ।

पहिलो पक्ष

अन्नपूर्ण गा.पा.को तर्फबाट सहि गर्नेको
नाम
पद
दस्तखत
मिति
सम्पर्क नं.
कार्यालयको छाप
औँठाको छाप:

दाश्रो पक्ष
संस्थाको तर्फबाट सहि गर्नेको
नाम
पद
दस्तखत
मिति
सम्पर्क नं.
संस्थाको छाप

दाँया बाँया

वर्ष १) खण्ड १३, अन्नपुर्ण गाँउपालिका, स्थानिय राजपत्र,भाग २ मिति २०७७।०६।०७

अनुसूची-५

क स्थलगत मूल्याङ्कन प्रमाणिकरण मूल्याङ्कन फारम

(क) सामान्य जानकारी :

१. जिल्ला
२. आवेदकको नाम
३. कार्यक्रम सञ्चालन स्थलको ठेगाना
४. प्रस्तावित कार्यक्रमको नाम
५. स्थलगत प्रमाणिकरण मिति
६. नाम थर

दस्तखत

स्थलगत प्रमाणिकरणमा संलग्न पदाधिकारिको विवरण सि.नं.

(ग) आवेदकसँग विद्यमान भवन, सवारी साधन, ठुला मेसिनरी र उपकरणको विवरण :

(घ) स्थलगत प्रमाणिकरणमा भेटिएका अन्य थप विवरण भएमा उल्लेख गर्ने :

- १.
- २.

(ङ) स्थलगत प्रमाणिकरण टोलिको राय :

स्थलगत प्रमाणिकरणमा भेटिएका तथ्यहरुको आधारमा आवेदकसँग लागत साझेदारी गरी प्रस्तावित कार्यक्रम सञ्चालन गर्न उपयुक्त हुन्छ/हुन्दैन भनि राय पेश गर्ने ।

प्रमाणिकरण मिति २०७६।०७।०८

राजपत्रमा प्रकाशित मिति २०७७।०६।०७

आज्ञाले,

नविन सुवेदी

प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत